

ORIGEN: en luvratori ed en museum per costums

Igl costums rachintan istorgias

pb. En tema central agl apéro da Bumang a Riom è sto per Origen igls costums. Ena part fitg impurtanta ainten las preschentaziuns digl festival cultural. Ossa duessigl dar or dad en'otra clavadeira a Riom en luvratori ed en museum. Chegl agl rom digl project «Origen Patria».

Durant onns è Lucia Netzer stada responsabla per la creaziun digls costums tgi igl sies fegl Giovanni duvrava per las sias producziuns da teater. Gio avant igl taimp dad Origen ed all'antschatta da chel. Scu schnidregna era chegl igl sies mastier. Ma las producziuns dad Origen nivan adegna pi numerosas e surpassavan las sias pussebladads. Dasperas igls sies Atelier pôss a Savognin. Ma cò ò Origen gia ena antupada da furtegna. E chegl tranter Giovanni Netzer e Martin Leuthold. Egn igl intendant dad Origen e l'oter igl directer creativ dalla Jakob Schläpfer AG dessign da textil a Son Giagl. Ordolonder è betg angal sa sviluppada ena strètga relazion persunala, mabagn er ena collaboraziun fitg intensiva an chegl tgi pertotga la creaziun da costums. Costums tgi on do l'olma allas producziuns dad Origen.

Novas veias

Martin Leuthold è sto durant bod 40 onns igl tgea creativ an dumondas da dessign dalla tgesa Schläpfer a Son Giagl. Las sias ideias èn rivadas sen las passarellas dalla moda dad haute couture digl antier mond. Prominenza scu la donna digl anteriuor president dall'America, Michelle Obama purtavan vistgias dessignias dad el. E cun la Schläpfer AG ansemen ò Martin Leuthold er savia stgaffeur numerousas creaziuns textilas tgi èn rivadas durant onns cun igls cantadours, saltunz ed actours sen las diversas tribunas dad Origen. Laschond savens ena impressiun persistenta.

Igl matg passo è Martin Leuthold ia an pensiun. Bagn meritada. Mintg'onn gevan passa 800 novas creaziuns dad urden or dalla tgesa Schläpfer. Ossa ò igl tgea creativ er banduno la Schläpfer AG. Uscheia dattigl er betg ple la pussebladad per Martin Leuthold da crear a Son Giagl novs costums per Origen. Vot deir tgi igl festival cultural ò dad eir cò novas veias. Ed ainten l'antiera istorgia dattigl er bun-gas novas: Martin Leuthold vign ad esser dalla parteida er per eir cun Origen chestas novas veias. Concret: el vign a collaborar er a

Or dalla clavadeira davains la tgesa da scola a Riom vign a neir construia dad Origen en luvratori per textilias ed en museum per costums.

Riom aint igl bietg dalla sagonda clavadeira Carisch (Lorenz Carisch). E chegl cun construeir ed indrizzar igl luvratori da textilias ed ansomma per sa deditgier a tematicas textilias.

Martin Leuthold è er sto preschaint agl apéro da Bumang a Riom ed è repasso igl taimp tgi el è sto creativ per Origen. Igl nez seia sainz'oter sto vicendevel e las creaziuns per Origen seian savens er stadas inspiraziun per igl mond dalla moda. I seia ansomma ena la-vour plagn tensiun da stgaffeur costums per actours. E chegl duess eir anavant er ainten igl nov luvratori a Riom. Ed ainten la clavadeira scu luvratori per costums vign er integro en museum da constums: «Costums duvros èn betg simplamaintg en fundus, mabagn ò mintgign dad els rachinto en'istorgia», ò managea Martin Leuthold. Uscheia duess ena part digl museum er esser ena vi-deoteca, noua tgi ins so vurdar scu tgi las istorgias anturn igls constums èn neidas scretgas e preschentadas.

Igl temas per part antics tgi Giovanni Netzer preschainta adegna puspe sen tribuna dettan er impuls per la moda digl avigneir, uscheia seia la sfida digl novluvratori ena pulit gronda.

Amprem project da «Origen Patria»

La clavadeira cun igl luvratori ed igl museum textil a Riom è tenor Giovanni Netzer igl am-prem project agl rom dad «Origen Patria». Damais en project tgi sa deditgescha a tematicas textilias. Igl dessign, la creaziun ed igl mantynamaint digls costums èn igl pensum

principal aint igl luvratori. Textilias èn pero betg angal vistgias. Tapetas e plimatschs von er ainten chella direcziun. Cun las ideias da Martin Leuthold ègl do a Riom quasi ensatge scu ena revoluziun da tapetas. Seia chegl cun las novas tapetas ainten diversas stanzas dalla tgesa Sontga Crousch e spezialmaintg cun la tapeta tgi decorescha la fatscheda dalla tgesa da scola viglia vers plaz-baselgia.

Ena part digl luvratori è er la producziun da textilias per las abitaziuns ord langa-nursa indígena. Chegl fiss ena activitat principal-maintg per igl taimp tranter la staschung da teater e tgi gidess da consolidar igl luvratori. Uscheia dessigl all'antrada tar igl luvratori er en shop, noua tgi igls products savessan neir cumpros. E tenor la filosofia dad «Origen Patria» duess er chesta part dad Origen gidar da tigneir veta e stgaffeur posts da labour ainten las nossas vischnancas. Pertge la producziun da textilias duess esser sur onn. Igl atelier pôss niss alloura er a midar dad oz la tgesa da scola viglia aint igl luvratori.

La sagonda part fiss igl museum e scu tgi gl'è ainten ena clavadeira è la pussebladad ainten l'otezza dètg gronda per ena construcziun. Tuttegna darogl anc amplificaziuns ve digl bietg.

Igl luvratori-museum a Riom vign igls proxims meis ad eir ainten la fasa da planisaziun e finanziaziun. La construcziun saro agl migher cass la premaveira 2020 e l'avertura per igl anviern 2010/21. Igl costs totals èn calculos cun 2,7 miu. ed igl cantun Grischun niro a promover igl project er finanzialmaintg agl rom digl project da svilup Origen.